AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

Ppłk dypl. Zenon BUKOWSKI

KORPUS ARMIJNY GŁÓWNYCH PAŃSTW NATO W NATARCIU

(Wykład)

WARSZAWA PAŹDZIERNIK 1982

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

JAWNE

[redacted]

Egz. Nr 1

Ppłk dypl. Zenon BUKOWSKI

KORPUS ARMIJNY GŁÓWNYCH PAŃSTW NATO W NATARCIU

(Wykład)

[redacted]

WARSZAWA PAŹDZIERNIK 1982

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O WP

[redacted]

JAWNE

[redacted]

Egz.nr.....1

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY RWiAC

płk dypl. Bolesław SZCZEPANIAK

Ppłk dypl. Zenon BUKOWSKI

TEMAT: KORPUS ARMIJNY GŁÓWNYCH PAŃSTW NATO W NATARCIU

/Wykład/

WARSZAWA PAŹDZIERNIK 1982 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP

Niezależnie od stosowanych środków walki, działania zaczepne uważa się za podstawowy rodzaj działań bojowych, zwłaszcza sił lądowych, gdyż tylko one zapewniają osiągnięcie celu wojny /operacji/ t.j. rozbicia wojsk przeciwnika lub ich zniszczenia, załamania jego woli do stawiania oporu oraz opanowania jego terytorium.

KA występujący w strukturze organizacyjnej sił zbrojnych wszystkich państw NATO - poza Kanadą jest wyższym związkiem taktycznym sił lądowych i prowadzi działania zaczepne w składzie grupy armii /GA/ lub armii polowej /AP/. Skład Korpusów jest jednolity narodowościowo, poza JKA w skład którego wchodzą siły duńskie (JDZ) i RFN-owskie GDZ, w pierwszym wcześniej także 52 i 62 Dywizja

Po zapoznaniu się na poprzednich wykładach z przedmiotu "armie obce" o ogólnych zasadach prowadzenia działań zaczepnych według poglądów głównych państw NATO, dzisiejszy wykład ograniczony zostanie wyłącznie do ~~dotyczy tylko~~ szczebla wspomnianego już korpusu; ~~który~~ strukturze organizacyjnej tegoż szczebla dowodzenia w ostatnim czasie uległa dość poważnym przeobrażeniom. Zwiększyła się ~~w nich~~ liczba pododdziałów, oddziałów i ZT, wzrosła siła ognia i jego zasięg, a także możliwości manewru lądowego i powietrznego. Rzutuje to niewątpliwie na możliwości i zasady użycia korpusu w działaniach bojowych, na formy i sposoby metody wykorzystywania ~~wykorzystania~~ sił i środków w walce.

1. ROLA I MIEJSCE KORPUSU ARMIJNEGO W OPERACJI ZACZEPNEJ.

Rolę i miejsce KA St.Zjednoczonych, RFN i W.Brytanii w operacji zaczepnej grupy armii lub armii polowej określa ich przeznaczenie, wynikające z ogólnych planów militarnych państw NATO oraz bezpośrednio - w konkretnej sytuacji - z zamiarem dowódcy wyższego szczebla dowodzenia /AP lub GA/ zamiarem dowódcy GA /AP/.

zgodnie z zasadami ogólnymi, możliwym rozwinięciem operacyjnym sił zbrojnych NATO w SETOW.

Praktyką szkoleniową wojsk NATO wskazuje, że korpusy mogą nacierać w pierwszym rzucie grupy armii lub armii polowej, na głównym lub pomocniczym kierunku ich uderzenia. Korpus armijny może znajdować się także w odwodzie dowódcy (armii polowej) grupy armii lub działać samodzielnie na drugorzędnym kierunku.

Korpus , działający w pierwszym rzucie grupy armii lub armii polowej na kierunku jej głównego uderzenia, wykonuje zadania (wiążące zasadniczo na) zasadnicze dla osiągnięcia celu operacji zaczepnej. (przez zwiększki operacyjne) Jest on przeznaczony do rozbicia określonego zgrupowania (sił i środków) przeciwnika, zniszczenia jego środków napadu jądrowego i środków obrony przeciwlotniczej, odparcia przeciwuderzeń odwodów operacyjnych oraz uchwycenia ważnych obiektów i rejonów, znajdujących się na głębokości zadania bliższego grupy armii /armii polowej/.

Korpus armijny działający na kierunku pomocniczym otrzymuje zadanie, wykonanie którego (najczęściej) ma zabezpieczyć działanie wojsk grupy armii /AP/ na głównym kierunku uderzenia. /np. JKA/

Korpus znajdujący się w odwodzie (armii polowej) grupy armii (przewidywany jest) wykonuje zazwyczaj (do realizacji) zadanie (związanego z) rozwinięcia natarcia na kierunku zarysowującego się powodzenia lub (też) na nowo utworzonym kierunku operacyjnym.

W czasie prowadzenia operacji zaczepnej rola korpusu armijnego (w realizacji zadań szczebla nadrzędnego) może ulegać zmianie np.: wraz z przeniesieniem kierunku głównego uderzenia grupy armii, korpus może otrzymać inne zadania, mniej ważne lub odwrotnie.

2. SKŁAD BOJOWY I ŚRODKI WZMOCNIENIA KORPUSU ARMIJNEGO.

KA wg. uznanych w NATO klasyfikacji jest wyższym związkiem taktycznym o niestałym składzie

Skład bojowy KA nie jest stały. Rodzaj i liczba związków taktycznych i oddziałów (występujących w strukturze organizacyjnej) przydzielanych korpusom jest określana przez wyższe

dowództwo i zależy na jest przede wszystkim od zadań, specyfiki obszaru działań bojowych, stanu sił i środków będących w dyspozycji sił zbrojnych danego państwa na TDW oraz połczenia przeciwnika i przewidywanego charakteru jego działań.

Ponadto względy organizacyjne i warunki operacyjnego (w tym mobilizacyjnego) wkroczenia wojsk sprawiają, że Inny będzie skład korpusu przechodzącego do natarcia w początkowej fazie działań wojennych, a inny w toku ich trwania. Sytuacja taka będzie miała miejsce mimo, Jakkolwiek manewrowy charakter współczesnych operacji, który nie sprzyja, zdaniem dowództwa NATO, dokonywaniu większych i częstych zmian w podporządkowaniu związków taktycznych i oddziałów korpusom, zwłaszcza w toku już prowadzonych przez nie działań bojowych. Liczba związków taktycznych i oddziałów wchodzących w skład korpusu armijnego może - i będzie to naturalną prawidłowością z wyżej podanych powodów - jednak wzrastać w toku wojny, w miarę rozwijania operacji zaczepnej /liczba dywizji wchodzących w skład amerykańskiego korpusu do sześciu, a zachodnioniemieckiego - do pięciu/.

Uwaga! 10' czasu poświęcić na zmiany jakie zaszły w ostatnim czasie w strukturach organizacyjnych korpusów St.Zjedn, RFN i W.Brytanii zwracając uwagę na strukturę "86" korpusu amerykańskiego. Schematy Korpusu typ. 86

Jakkolwiek uważa się, że większość korpusów prowadzić będzie działania w swoim etatowym składzie otrzymując wzmocnienie tylko w broni jądrowej, to jednak należy oczekiwać, bo regulaminy przewidują to możliwość wzmocnienia niektórych korpusów działających na kierunku głównego uderzenia (lub obrony) w następujące dodatkowe siły i środki:

Oddziały /pododdziały/ wzmocnienia	St.Zjed.	RFN	W.Brytania
A. Oddziały/pododdz./ rakietowe			
1. Dywizjony pocisków LANCE	1-2	-	-
B. Oddziały /pododdz./ ogólnowojskowe i pancerne.			
1. Brygady śmigł.ppanc	1	-	-
2. DZmot /OT/	-	1-2	-
3. Brygady zmech./Panc.piech/	1	-	-
4. Rozpoznawcze pułki panc.	1	-	-
5. BPD	-	1	-
6. Bataliony czołgów	2-3	-	-
7. Batalion OT i policji granicznej	-	-	-
C. Oddziały/pododdziały/ artylerii			
1. Dywizjony armat 175mm	1-2	-	-
2. Dywizjony haubic 203,2 mm	2-3	.	.
3. Dywizjony haubic 155 mm	1-3	-	-
4. Dywizjony haubic 105 mm	3	-	-
5. Pułki art. mieszanej	-	-	1-3
6. Pułki art.polowej	-	-	4-10
7. Dywizjony poc.Hawk	4	.	-
8. Pułki poc.Tunderbird	-	-	1-2
9. Pułki plot art.lekkiej	-	-	4-8
10. Dywizjony plot Chaparral-Vulcan	4	-	-
D. Oddziały/pododdziały/ inżynieryjne			
1. Bataliony inż.-saperskie	3-6	1-2	-
2, Kompanie mostowe	2	2	-

Ponadto korpusom armijnym przydziela się amunicję jądrową w zależności od wykonywanego zadania, roli i miejsca oraz przewidywanego czasu trwania planowanej operacji.

Dla zabezpieczenia działań bojowych KA na głównych kierunkach w początkowym okresie wojny może być przydzielona następująca ilość ładunków jądrowych:

- amerykańskiemu KA - 120 - 150 ~~i więcej;~~ 300 - 625
- brytyjskiemu KA - ~~50~~ - ~~110~~ 175 - 200
- zachodhioniemieckiemu KA - ~~120~~ - ~~150~~ i więcej. 175 - 300

Na drugorzędnych kierunkach wojska będą otrzymywać mniejszą liczbę ładunków jądrowych. Należy zauważyć, że prawdopodobnie równiez podkreślić, że w toku prowadzenia wojny normy przydziału amunicji jądrowej mogą ulec poważnemu zmniejszeniu ze względu na wykorzystanie wyczerpanie się zapasów tej amunicji w czasie operacji początkowego okresu wojny oraz straty poniesione w wyniku uderzeń jądrowych przeciwnika.

3. TREŚĆ I GŁĘBOKOŚĆ ZADAŃ BOJOWYCH

Treść i głębokość zadania bojowego korpusu w natarciu określa dowódca szczebla nadrzędnego. Regulaminy i instrukcje nie podają konkretnych norm co do szerokości pasów natarcia, głębokości zadań i tempa działań. Normy te można jednak określić na podstawie analizy ćwiczeń prowadzonych przez siły zbrojne NATO w okresie ostatnich lat.

Podstawowe normy taktyczno-operacyjne, przyjmowane na ćwiczeniach nie ulegają istotnym zmianom, a pewne zachodzące w tym zakresie różnice zależą od konkretnej sytuacji taktyczno-operacyjnej, warunków terenowych i przynależności narodowej.

Wyszczególnienie	St.Zjed.	RFN	W.Brytania
Szerokość pasa	40-80	50-80	40-60
Głębokość zadania:			
- bliższego	35-40 ~~100-150~~	40-60 ~~100-150~~	do 40 ~~80-100~~
- ~~następnego~~ dalszego	~~100-150~~	100-150	do ~~80~~-100
Tempo natarcia w km/dobę	10-20-40 (do 120)[1]	20-50	35-40
Gł.ugrup.bojowego	50-60	60-100	120-150 ~~do 60~~
Odl.SD od przedniego skraju:			
WSD	8-15	8-10	8-12
SD	20-30	20-30	20-30
TSD	30-80	50-80	40-50

1 z użyciem broni jądrowej

4. UGRUPOWANIE BOJOWE

Ugrupowanie bojowe korpusu powinno zapewniać stworzenie pierwszego rzutu odpowiedniego silnego do wykonania zdecydowanego uderzenia w celu osiągnięcia powodzenia w początkowej fazie natarcia.

Zaleca się tworzenie w ramach korpusu armijnego trzech zgrupowań wojsk: zgrupowania uderzeniowego do wykonania głównego uderzenia, zgrupowania /niekiedy dwóch/ pomocniczego i odwodu /drugiego rzutu/.

~~Elementami ugrupowania~~ Niezależnie od tworzonych zgrupowań wyróżnia się w NATO następujące elementy w korpusu w natarciu są:

- pierwszy rzut;
- odwód ogólnowojskowy /drugi rzut/;
- zgrupowanie korpuśnej artylerii polowej;
- zgrupowanie koppuśnej artylerii przeciwlotniczej;

- odwód środków ogniowych /w KA /A/;
- odwód chemiczny /w KA /NZ/;
- odwód pancerny /w KA /WB/;
- odwód inżynieryjno-saperski;
- desant powietrzny /śmigłowcowy lub spadochronowy/.

Korpus armijny w natarciu ugrupowuje się zwykle w dwa rzuty, ugrupowanie w jeden rzut stosuje się na kierunku drugorzędnym, w działaniach na szerokim froncie oraz w wypadku otrzymania przez korpus stosunkowo płytkiego zadania.

Pierwszy rzut /dwie - trzy dywizje/ przełamuje taktyczną strefę obrony przeciwnika, wykonuje zadanie bliższe korpusu, a potem, we współdziałaniu z drugim rzutem - zadanie ~~następne~~ dalsze.

Drugi rzut /jedna - dwie dywizje/ przeznaczony jest do rozwijania natarcia na kierunku zarysowującego się największego powodzenia, a także do zamiany związków pierwszego rzutu, które poniosły duże straty, odpierania kontrataków i przeciwuderzeń przeciwnika oraz opanowania, we współdziałaniu ze związkami pierwszego rzutu, rejonu określonego w treści zadania ~~następnego~~ dalszego.

W skład zgrupowania kopruśnej artylerii polowej wchodzą dywizjony rakiet Lance, artyleria lufowa będąca w dyspozycji korpusu, a niekiedy także artyleria dywizji drugiego rzutu - jeśli planowane jest jej wykorzystanie w ogniowym przygotowaniu natarcia.

/Konkretny skład zależy od narodowościowej przynależności wojsk i ich strukturalnego składu - porównaj np. KA/A/ i KA /NZ/.

Odwód środków ogniowych stanowi przede wszystkim amunicja jądrowa, pozostająca w dyspozycji dowódcy korpusu, a także

(KA A) ~~śmigłowce~~

śmigłowce szturmowe. Pododdziały śmigłowców szturmowych, wyposażone w ppk, przewiduje się wykorzystywać w charakterze ruchomego odwodu przeciwpancernego.

Do odwodu pancernego przeznacza się zwykle pułk czołgów, który wykorzystuje się również jako odwód przeciwpancerny.

Jako desant powietrzny /śmigłowcowy lub spadochronowy/ działać może siły i środki specjalistyczne lub ogólnowojskowe ~~pododdział powietrzno-desantowy lub zmechanizowany~~ w sile do brygady. Rozmieszcza się go za dywizjami pierwszego rzutu i wykorzystuje się do przerzutu w wypuszczanie przeciwnika na głębokości zależnie od szeroko, rozmiejętnej nie wyłącznie oraz przeznaczonych do tego sił i środków wykonywania zadań na tyłach broniących się wojsk przeciwnika, ~~w celu zwiększenia~~ tempa natarcia korpusu.

Odwód inżynieryjny korpusu może składać się z jednego i więcej batalionów inż.-saperskich, kompanii mostowych i innych, które są przydzielane dywizjom. Rozmieszcza się go za dywizjami pierwszego rzutu z przeznaczeniem do osłony skrzydeł, zwalczania kontratakujących czołgów przeciwnika oraz likwidacji skutków napadu jądrowego.

Oddziały i pododdziały lotnictwa wojsk lądowych, wchodzące w skład korpusu, wykorzystuje się scentralizowanie lub przydziela dywizjom taktycznych przerzutu ~~do wykonywania~~ desantów ~~śmigłowcowych~~, wsparcia ogniowego, prowadzenia rozpoznania i wykonywania innych zadań zarówno na korzyść korpusu, jak i poszczególnych dywizji.

Rozpoznawcze pułki pancerne i inne pododdziały /pddziały/ wchodzące etatowo lub przydzielane korpusom tworzą we wszystkich armiach państw NATO podobne elementy, są również analogiczne wykorzystywane.

5. PROWADZENIE NATARCIA.

Kolejność działań związków i oddziałów korpusu w natarciu zależy od sposobu przechodzenia wojsk do natarcia i rodzaju stosowanych środków ogniowego rażenia. Natarcie może rozpoczynać się od marszu zbliżania i pokonania pasa ubezpieczeń lub bezpośrednio od przełamania obrony przeciwnika. Od sposobu przechodzenia wojsk do natarcia zależy kolejność i czas trwania przygotowania ogniowego.

Zbliżanie wojsk i pokonanie pasa ubezpieczeń przeciwnika. Odpowiednio od zajmowanego położenia, oddziały i związki korpusu mogą rozpoczynać marsz zbliżania bezpośrednio z miejsc stałej dyslokacji, rejonów ćwiczeń /dotyczy to dywizji rozmieszczonych w dużej odległości od granicy państwowej / lub zajętych wcześniej rejonów operacyjnego rozwinięcia. Marsz zbliżania odbywać się będzie przeważnie nocą ~~lub~~ /w dzień, w warunkach ograniczonej widoczności/.

Zbliżanie i rozwijanie ugrupowania uderzeniowego korpusu osłaniane jest ogniem artylerii polowej. Wojska pod osłonę ognia artylerii polowej podchodzą, nie zatrzymując się, do rubieży zapewniającej im bezpieczeństwo przed skutkami rażenia własnych uderzeń jądrowych i przekraczają ją po przejściu fali uderzeniowej lub na sygnał.

Czołowe oddziały po wyjściu na rubież ataku, mogą zatrzymywać się na kilka minut /7-10/ jeśli wymaga tego ich bezpieczeństwo, oraz dla wyrównania szyków w celu jednoczesnego rozpoczęcia ataku.

W ramach wsparcia ogniowego, środkami korpusu powinny być obezwładniane i niszczone takie obiekty przeciwnika jak:

taktyczne i taktyczno-operacyjne środki napadu jądrowego, stanowiska dowodzenia dywizji i armii, stanowiska przeciwlotniczych pocisków rakietowych, odwody dywizyjne i armijne, w tym głównie związki pancerne, węzły łączności, radioelektroniczne środki kierowania lotnictwem i obronę powietrzną, a także składy środków materiałowych.

Przełamanie obrony. Po zakończeniu przygotowania ogniowego i przeniesienia ognia w głąb, korpus armijny rozpoczyna przełamywanie obrony przeciwnika na jednym lub dwóch odcinkach o ogólnej szerokości do 8-10 km. W tym etapie natarcia główny ciężar działań bojowych spoczywa na dywizjach pierwszego rzutu.

W celu utrzymania wysokiego tempa natarcia mogą być wysadzane taktyczne desanty powietrzne /najczęściej śmigłowce/ w sile do brygady, na głębokość zadania bojowego korpusu.

W tej fazie natarcia dużą uwagę przywiązuje się do odpierania kontrataków i przeciwuderzeń przeciwnika. Jednocześnie dużą uwagę zwraca się na utrzymanie przewagi ogniowej.

Odwód ogólnowojskowy /drugi rzut/ korpusu przewiduje się wprowadzić po wykonaniu zadania bliższego na głębokość 35-60km i więcej w celu rozwinięcia powodzenia i opanowania z marszu obiektów przeciwnika w głębi operacyjnej. Uwzględniając średnie tempo natarcia, należy liczyć się z tym, iż w sprzyjających warunkach drugi rzut może być wprowadzony do walki w drugim dniu natarcia.

Po wprowadzeniu do walki dywizji drugiego rzutu, jedna z dywizji pierwszorzutowych może być wyprowadzona do odwodu korpusu lub odwodu grupy armii. Korpusowi może być przydzielona nowa dywizja z odwodu grupy armii /armii polowej/, w siłach

lądowych RFN - nowo sformowane.

Rozwinięcie powodzenia i pościg. Rozpoczyna się ono po wykonaniu zadania bliższego. Rozwinięcie powodzenia ma na celu zniszczenie wojsk przeciwnika w głębi i opanowanie rubieży /obiektów/ zabezpieczających najbardziej dogodne warunki do wykonania zadania. Prowadzi się je na szerokim froncie i wybranych kierunkach. Dla uchwycenia obiektów, mających duże znaczenie dla rozwinięcia powodzenia, przewiduje się szerokie wykorzystanie taktycznych desantów powietrznych.

Dużą rolę w tej fazie natarcia przypisuje się dywizjom pancernym.

Według poglądów natowskich, ciągły napór nacierających związków i oddziałów korpusu w toku rozwijania powodzenia może przerodzić się w pościg, który jest końcową fazą natarcia. Pościg ma na celu odcięcie i zniszczenie wojsk przeciwnika dążącego do wycofania się. Pościg zaczyna się wtedy, gdy przeciwnik poniósł duże straty, nie jest w stanie utrzymać swoich pozycji obronnych i dąży do wyjścia z walki i wycofania się. Pościg , podobnie jak rozwijanie powodzenia, prowadzi się w szerokim pasie i na wybranych kierunkach. Na każdym kierunku może być prowadzony pościg czołowy i równoległy. Podczas prowadzenia pościgu zaleca się szerokie stosowanie desantów powietrznych, uderzeń lotnictwa oraz broni jądrowej, szczególnie ta ostatnia ma silne oddziaływanie psychologiczne na wycofujące się wojska przeciwnika. Pościg prowadzi się z maksymalnym natężeniem sił, nieprzerwanie w dzień i w nocy.

Po wyjściu związkpw korpusu na rubież zadania następnego, niezależnie od tego, czy otrzymają one nowe zadania, oddziały i ~~pododdziały~~ przystępują do umacniania ~~się~~.

ZAKOŃCZENIE.

Omówione zagadnienia w tym wykładzie, należy rozpatrywać w powiązaniu z ogólnymi tendencjami i poglądami na prowadzenie działań zaczepnych na ETW. Problematyka ~~w nim zawarta ma stanowić podstawę do~~ sampdzielnego studiowania literatury przedmiotu i pogłębiania wiadomości w tym zakresie w toku dalszych studiów.

LITERATURA:

1. Związki taktyczne i operacyjne w działaniach zaczepnych. Wyd. Szt.Gen. - Zarząd II nr pf 20011.
2. Kompendium sił zbrojnych głównych państw NATO.
3. Notatki wykładów z przedmiotu armie obce.

Uwaga: W czasie wykładu wykorzystać foliogramy z banku informacji KRWiAO.

Wydrukowano w 3 egz.
Egz.nr. 1 - 3 Bibl.Nauk.OZS
Wyk. ppłk Bukowski
Druk. MB.dnia 25.10.82r.
Nr.ks. pf 74/RW